

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Till Kommunstyrelsen

Datum 2018-10-19

Dnr KS 2018/0044

Svar på medborgarförslag nr 6/2018 - Utökad skolskjuts för elever med särskilda behov

Sammanfattning

I ett medborgarförslag föreslås att Österåkers kommun utökar möjlighet till skolskjuts för elever som på grund av särskilda behov behöver en anpassad skolklass utanför kommunens gränser.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens planarbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Anse medborgarförslag nr 6/2018 besvarat med hänvisning till att det redan i dag finns möjlighet att bevilja aktuella resor med stöd av skollagen och kommunens riktlinjer för skolskjuts samt att de rutiner som tillämpas vid provning av avsteg från tilläggsregeln i skolskjutsriktlinjerna tryggar en allsidig provning.

Bakgrund

I ett medborgarförslag (nr 6/2018) inkommet till Österåkers kommun 2018-02-01 föreslås att kommunen ser över möjligheten för att utöka skolskjuts genom att bevilja enskilda resor eller i fall där det är möjligt, samåkningsresor för barn med skolomsorg i annan kommun.

Byggnadsnämnden har i sitt svar på medborgarförslaget redovisat att det redan idag finns möjlighet att enligt kommunens riktlinjer bevilja resor utanför kommunen.

Förvaltningens slutsatser

Skolskjuts enligt tilläggsregeln i skolskjutsriktlinjerna

Enligt skolskjutsriktlinjerna som huvudsakligen baserar sig på vad som sägs i skollagen så är elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller går i en annan kommuns grundskola på grund av särskilda skäl eller på grund av eget val endast berättigade till skolskjuts om de uppfyller skollagens krav på skolskjuts till följd av färdvägens längd, trafikförhållandena, funktionshinder eller annan särskild omständighet och om skolskjuts kan anordnas utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter.

Begreppet ekonomiska svårigheter som är hämtat från skollagen, kräver sin egen förklaring. Redan lagrådet ifrågasatte om en sådan innebörd var avsedd och förordade att ett mera relevant uttryck valdes. Regeringen instämde med Lagrådet i att ordet "svårigheter" i och för sig kunde anses mindre adekvat från rent språklig synpunkt. Uttrycket "betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter" var emellertid ett i skollagstiftningen etablerat begrepp som hade använts under lång tid utan att några tillämpningsproblem uppmärksammats. Det var enligt

Tjänsteutlåtande

regeringen svårt att förutse hur tillämpningen skulle påverkas av en ändrad terminologi, om denna inte var tillräckligt övervägd. Regeringen ansåg därför att uttrycket borde användas även i den nya skollagen.

Av förarbetena får därmed anses följa att regeln i 10 kap. 32 § andra stycket andra meningen skollagen ska förstås så, att kommunen är skyldig att tillhandahålla kostnadsfri skolskjuts för en elev som valt en annan skola än den kommunen anvisat om det kan ske utan merkostnader för kommunen. Det finns också rättsfall som styrker denna tolkning.

Utgångspunkten för bedömningen av ekonomiska svårigheter utgörs alltså av den kostnad kommunen skulle ha haft för skolskjuts om eleven gått i den skola som kommunen skulle ha placerat eleven i. Om skolskjutsen till den av eleven valda skolan är dyrare än vad det skulle ha varit i placeringskolan saknas rätt till skolskjuts. Detta innebär att skolskjuts till skolor utanför kommunen endast beviljas om de sker med allmänna kommunikationer.

Avsteg från riktlinjerna

Österåkers kommuns skolskjutsriktlinjer innehåller dock också en avstegsbestämmelse som innebär att Österåkers kommun öppnar för en mer generös prövning än den som skulle följa av en mer strikt tillämpning av skollagens bestämmelse.

Om det på grund av särskilda skäl skulle framstå som orimligt att tillämpa gällande riktlinjer, (tilläggsregeln), på sätt som föreskrivs i ett enskilt ärende, ska ärendet tas upp till behandling och byggnadsnämnden kan då i det enskilda fallet besluta om mer generös tillämpning. Av detta följer att byggnadsnämnden redan i dag har möjlighet att bevilja skolskjuts till skolor utanför kommunen på annat sätt än med allmänna kommunikationer.

Exempel på där denna undantagsbestämmelse tillämpats och taxiresor till skolor utanför kommunen beviljats är:

- Elever som behöver någon form av vård enligt vårdplan i anslutning till skolverksamheten.
- Elever som inlett sin skolgång vid enhet utanför kommunen där byggnadsnämnden ansett det orimligt att dessa elever skall behöva byta skola.

Andra exempel på situationer som kan manifesteras skäl för byggnadsnämnden att fatta beslut om avsteg kan vara hot, mobbing och särskilda sociala omständigheter.

För att säkerställa att prövningen av avstegen sker på ett ur skolverksamhetens perspektiv adekvat sätt har samhällsbyggnadsförvaltningen nu överenskommit med skolförvaltningen och produktionsförvaltningen att ansvarig handläggare inom samhällsbyggnadsförvaltningen, med beaktande av gällande sekretessbestämmelser alltid ska inhämta yttrande från sakkunniga vid berörda förvaltningar. För att ytterligare säkra en så allsidig belysning av avstegsärendena som möjligt, har byggnadsnämnden beslutat att alla avslag tills vidare måste beslutas av byggnadsnämnden vid nämndens sammanträde. Föredragning och redovisning för nämnden sker medels avidentifierade handlingar.

Tjänsteutlåtande

Tidigare beredning

Byggnadsnämndens sammanträde 2018-04-24, § 4:11.

Bilaga

Protokollsutdrag från Byggnadsnämndens sammanträde 2018-04-24, § 4:11.

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadschef